

Hírek a nagyvilágból

Máthé Csabáné dr.

Magyar vonatkozású hírek

A Textilmedia a magyar ruhaipar nehéz helyzetéről

A Textile Media Services Ltd. rendszeresen megjelenteti a Textiles Eastern Europe című hírlevelét, amelyben időnként a magyar textil- és ruhaiparról is közöl híreket. Legutóbbi híradásának címe a magyar ruhaipar legnagyobb gondjára utalt: „Hungarian workers shun sewing jobs” (Menekülnek a varrodai munkától a magyar munkások). A magyar ruhaipar helyzetéről a cikk írója a „22-es csapdjára” asszociált.

Forrás: textilmedia.com

Japán tulajdonosa lesz a magyarországi telephellyel is rendelkező J.H. Ziegler cégnek

2018. júliusában jelentették be, hogy a J.H. Ziegler céget 2014 óta birtokló és irányító DPE (Német priváttőke társaság) eladta a német céget a japán Teijin Frontier cégnek. A tranzakció értéke 125 millió euró volt. Az utóbbi években a Ziegler cég az autóipari ülésekhez és a hangszigetelő panelekhez használt nemszótt termékek vezető gyártója lett. Három gyártó üze me van: Németországban, Magyarországon (Bábolnán) és Kínában. Összesen több mint 400 alkalmazottja van. A tranzakcióval a műszaki textiltermékeket gyártó Teijin Frontier jelentősen bővítheti portfólióját, és megkönnyíti a német piacra történő bejutását.

A Teijin csoport egy másik leányvállalata, a Teijin Holdings Netherlands mindössze néhány hónappal később megvásárolta a portugál Inapal cég részvényeit. Ez a cég az autóipar egyik legnagyobb beszállítója, műanyag kompozitból készített karosszéria elemeket, illetve azok nyersanyagát jelentő pre-pregeket gyártanak.

Forrás: marketwatch.com

Kapacitásbővítő beruházás Nyergesújfalun

A japán Toray Industries csoporthoz tartozó Zoltek nyergesújfalui telephelyén kapacitásbővítő beruházás indul. A jelenlegi 10 000 tonnás termelést 15 000 tonnára növelik. Nyolc új gyártósort helyeznek üzembe 30,8 milliárd forintos beruházással. A beruházást a magyar állam 8 milliárd forinttal támogatja. A beruházás után a jelenlegi 1200-as létszám 350-nel nő.

Az új beruházással a mexikói gyárral együtt 25 000 tonnára nő a Zoltek kapacitása az 50K PX35 típusú szénszál gyártásában. Az 50K kábel gyártható a leggazdaságosabban, ezért nagy jelentősége van a szélerőművek lapátjainak gyártásában és az autóiparban is.

Forrás: autopro.hu és Chemical Fibers International 2018/2

Tovább bővül Kaposváron a Metyx Hungary

Az egykori Nabi gyárat vette meg a műszaki erősítőszövetekkel és kompozittal foglalkozó török Metyx cég. 2013-ban 20 régi Nabi-dolgozóval kezdték meg a termelést. Azóta új gépeket vettek és a létszámot is bővítették. 2018 elején új, 3 milliárd forintos beruházást indítottak, amelyhez a magyar kormány 902,5 millió forint támogatást ad. A beruházás keretében szénszál- és üvegszálszövet termelésüket bővítik és kompozit gyártásához szükséges berendezést is telepítenek. A létszám már 2018-

ban is nőtt, de a beruházás befejezése után a létszám közel 200 lesz. A gyártás bővítése mellett bővül a raktározás és a logisztikai kapacitás is. A cég vevői főleg a szélerőművek, járművek (autók és hajók) gyártói és az építőipar. A török cég 2018-ban gyártó üzemet indított az USA-ban, Észak-Karolinában is.

Forrás: sonline.hu és innovationsintextiles.com

Hírek a térségünkben

Évente 5%-kal nő az orosz textilipar termelése

Oroszország textiltermelése 2030-ig évente 5%-kal nőni – állapította meg egy tanulmányban az Orosz Tudományos Akadémia és az Ipari és kereskedelmi Minisztérium. A legerőteljesebb, 6,3–8 növekedést a 2021–2025 közötti időszakra várják, míg az időszak végén, 2026–2030 között a növekedés lassulásával (3,8%) számolnak. A növekedés alapját főleg az orosz gazdaság általános fel lendülése és az új ágazati beruházások képezik. A Rosstat szerint 2017-ben a növekedés még csak 2% volt.

Az olasz Textsus cég zöldmezős beruházása Lengyelországban

Vadonatúj üzem építéséről adott ki közleményt az olasz Textsus cég. A toszkánai cég Lengyelországban, egyelőre még nem nevezett helyszínen a több mint 30 milliós beruházással új, higiéniai célú nemszótt kelméket gyártó üzemet létesít. Az új üzem a forró levegős, ún. Air Through Bonded szilárdítást fogja alkalmazni. Ennél kötőanyagként kristályos kötőszálakat vagy porokat használnak, amelyek a nemszótt kelmén átszívott forró levegő hatására olvadnak meg és fejtik ki szilárdító hatásukat. Az új üzem indulását 2020 első negyedévére tervezik. A beruházás eredményeként az olasz cég nemszóttkelmekapacitása 50%-kal nő.

Kínai fonoda Szerbiában

Az Eurofiber kínai cég Szerbia központi részén, Cuprijában 2016-ban 1 millió eurós beruházással létesítette és indította el fonodáját, amelynek induló kapacitása évi 900 tonna. A tervek szerint ezt a kapacitást növelni fogják, és zoknigyártást is terveznek.

Forrás: textilmedia.com

Piaci és céghírek

Kísérleti szénszálgyártó üzem Chemnitzben

A német P-D Glasseiden (Oschatz), az European Carbon Fiber (Kelheim) és a PPP együttműködésben létrejött OpenHybrid LabFactory (Wolfsburg) 2016-ban CarboSax GmbH néven közös vállalatot alapított, amelynek célja az eddig használtabbaknál olcsóbb és főleg fenntarthatóbb szénszálgyártási technológia kidolgozása. Első lépésként Chemnitzben kísérleti szénszálgyártó üzemet építenek az új technológia kidolgozására. A fejlesztés fő iránya, hogy az olajalapú akrilszál helyett a ligninből indulnának ki, amire laboratóriumi kísérletek már régóta folynak. Oldószerként nem mérgező anyagot fognak használni. A tervek szerint az új eljárást három-négy év alatt fogják kidolgozni és optimalizálni.

Kezdetben próbaképpen különböző specifikációk szerint gyártanak majd kisebb tételeket. A chemnitzi üzem bá-zisa lehet a későbbi német nagyüzemeknek.

Forrás: Technical Textiles 2016. 5. szám

Ipar 4.0 kompetenciaközpont a német textil- és ruhaipar számára

2017. november 1-jén kezdte meg működését a „Mittelstand 4.0-Kompetenzzentrum Textilvernetz” a német textil- és ruhaipar szövetsége, a textil+mode berlini helyiségeiben. A központot létrehozó konzorcium tagjai a textil+mode szövetség mellett három textilipari kutatóintézet, az aacheni ITA, a denkkendorfi DITF és a chemnitzi STFI) és a stuttgarti Hahn-Schickard-Gesellschaft. A kompetencia központ célja, hogy informálja a német kis- és középvállalatokat a digitalizálás által nyújtott lehetőségekről és a gyakorlati tanácsokat, megoldásokat adjon az ipar 4.0 alkalmazásához a textil- és divatiparban. A központ működését egyelőre három évre vonatkozó szerződés alapján a szövetségi gazdasági minisztérium támogatja.

Forrás: www.textil-mode.de

Pályázatot hirdetett a Klopman cég olasz egyetemisták számára

„Environmental sustainability and/or circular economy in the textile sector” (Környezetvédelmi fenntarthatóság és/vagy körkörös gazdaság a textilszektorban) címmel hirdetett pályázatot a Klopman cég Olaszországban tanuló, textilipari pályára készülő főiskolásoknak és egyetemisták-nak fenntarthatósági projektekre, amelyek téziseit 2018. január és 2019. július között kell kidolgozniuk. A pályázat nyertesei 15 000 eurós ösztöndíjban részesülnek és lehetőséget kapnak projektjeik megvalósítására.

Forrás: innovationsintextiles.com

Hetvenedik születésnapját ünnepli az Uster Tester

Hetven évvel ezelőtt jelent meg a fonalgyártást nagymértékben befolyásoló műszer, az Uster Tester. Azóta több mint 16 000 készüléket adtak el a világ 65 országában. Az elmúlt hetven évben az Uster Tester a textillaboratóriumok alapvető berendezése lett. Az Uster Tester legújabb, hatodik generációját 2015-ben az ITMA-n mutatták be. Ez a berendezés nemcsak a laboratóriumi vizsgálatok céljait szolgálja, hanem a mérési eredmények gyűjtésén kívül intelligens analízisre képes, és jelzi az egyes folyamatokban előforduló hibákat, eltéréseket.

Forrás: innovationsintextiles.com és uster.com

Európa nemszöttkelme piaca

Az Edana adatai szerint Európában 2017-ben 2,544 millió tonna nemszött kelmét gyártottak, ami 4,3%-os növekedés az előző évihez képest. Az árbevétel növekedés (+5,6%) felülmúlta a mennyiségét. A fenti mennyiségből az Európai Unió országaira közel 2 millió tonna esik.

Európában folytatódik a gyártás területi átrendeződése: Franciaország, és a Benelux államok termelése stagnált, míg Görögország, Románia, Csehország, Szlovénia, Nagy-Britannia és Írország növelte a termelését. Az EU-n kívüli térségben a legnagyobb, kétszámjegyű növekedést Törökország produkálta, a második Oroszország 9%-os növekedéssel. A legnagyobb növekedést a vízsugaras szilárdítással dolgozó wetlaid technológia mutatta +10,2%-kal.

Forrás: Melliland International 2018/2

Csaknem tíz százalékos növekedést várnak az aramidszálak piacán

Piaci elemzők évenként 9,9% növekedést várnak az aramidszálak piacán, amely így a 2018. évi 3,28 milliárd dollárról 2024-re 5,78 milliárd dollárra növekszik. A vizsgált periódus növekedését a piackutatók szerint a védelmi és biztonsági alkalmazások növekedése idézi elő, de nő az autóipari alkalmazás is. Az aramidszálak szerepe nagyon nagy a védőruházat gyártásában, felhasználásával tűz- és hőálló, valamint ütés- és vágásálló textiliák állíthatók el. Aramidszálakat használnak a sisakok, kesztyűk, golyóálló mellények és a legkülönbözőbb védőruhák gyártásában.

Forrás: www.researchandmarkets.com

A thaiföldi Indorama Ventures további terjeszkedése Európában

Megvásárolta a légszakokat gyártó német vállalatot, az UTT-t a thaiföldi vegyipari óriás, az Indorama Ventures, amely korábban már megszerezte a Trevirát, és a korábban Glanzstoff, illetve Acordis néven működő szálgyártó céget, amely ma PHP Fibres néven működik. Ez utóbbi cég lesz az UTT közvetlen anyavállalata. Az UTT éves kapacitása évi 12 000 tonna.

A PHP Fibres szállította eddig is a légszak alapfonalát az UTT németországi és mexikói szövődésének. A PHP Fibres cég nemrég polimer adalékok segítségével poliészter alapú, légszak gyártására alkalmas fonalat fejlesztett ki, amelynek tulajdonságai már nagyon közel vannak a standard PA66 légszak-fonaléhoz.

Az Indorama Ventures több projektet indít a Trevira gubeni telephelyén. Az összességében 7,5 millió euró költséggel megvalósítandó projektekkel növelik a kapacitást és optimalizálják a folyamatokat a valamikori NDK-beli üzemben, ahol most sima és terjedelmesített poliészter selyemfonalat gyártanak lakástextilekhez és műszaki területekre, főleg autouléshuzatok gyártására.

Forrás: textilmédia.com és Chemical Fibers International 2018/2

Fúzió az akrilszálgyártás területén

Megvette a Dolan GmbH (Kelheim) céget Európa vezető akrilszálgyártó cége, a Dralon GmbH (Dormagen). A Dolan GmbH, amely 1968–1994 között a Höchst tulajdona volt, 2005-ben vált ki ezen a néven a Kelheim Fibres GmbH cégből, amely most csak viszkózszál gyárt. 2008-ban a Dolan céget a Lenzing vette meg, mert akkor szén-szálgyártási tervei voltak. 2015-ben azonban a Lenzingtől a Dolan egy pénzügyi befektetőhöz került. A pénzügyi befektetőkkel egyezett most meg a Dralon GmbH. A Dolan GmbH a jövőben a Dralon leányvállalataként fogja folytatni eddigi tevékenységét. Fő terméke a masszában festett akrilszál, amelyet főleg az „outdoor” piacra szállítanak redőnyök, árnyékolók, kerti bútorok stb. gyártásához.

Forrás: Chemical Fibers International 2018/2

Innovációk a szálak világában

Újdonságok a japán Teijin Frontier cégtől

Folyamatosan fejleszti száltermékeit a japán Teijin Frontier cég, egymás után jelenti be szálújdonságait. 2018 novemberében jelentette be, hogy új **Deltapeak** száltypust fejlesztett ki, amely két különböző módon terjedelmesített fonál kombinációja. Az így kapott erősen terjedelmes fonalból nagyon sűrű kelmét kapnak, amely rugalmassága mellett kitűnik a természetes szálakat

idéző fogásával, nedvességfelvételével és gyors száradásával. A természetes szálakhoz hasonló tulajdonságai alapján nagy érdeklődésre számíthat a sport- és szabadidő ruházatnál.

Ugyancsak novemberben mutatták be Solotex Octa nevű szálukat, amely a Solotex terjedelmesített fonal továbbfejlesztése: a szálkeresztmetszet módosításával a terjedelmesség további növelését érik el. A nyújthatóság, rugalmasság megőrzése mellett nő a nyomás utáni visszaalakulási képesség. Az új szál fenti tulajdonságai alapján filamentként sportruházatban, vágott szálként, pedig toll helyettesítésére töltőanyagként javasolják felhasználni.

2019. január 18-án jelentették be legújabb innovációjukat: „Sensing Wear-nek” (érzékelő viselet) nevezett új kelmét fejlesztették ki, amely képes a test mozgását és az életfunkciókat is monitorozni. Ennek alapján az új kelme egyaránt használható a sportolók teljesítményének ellenőrzésére és az idősök és betegek életfunkcióinak figyelésére. Az új kelme alapanyaga a Teijin Nanofront nevű poliészter nanoszála, amely 700 nanométer átmérőjű (a hajszál átmérőjének 7500-ad része). A kis szálátmérőből adódóan rendkívül nagy a kelme területi sűrűsége, ami alkalmassá teszi a szenzorok beágyazására. A Nanofort ideális alapanyaga a bőrrel érintkező funkcionális ruházati termékeknek, mivel rendkívül puha a bőrön, jók a nedvesség abszorpciós tulajdonságai. Nagy területi sűrűsége folytán széleskörűen alkalmazható műszaki területeken is: precíziós polírozó anyagként, antibakteriális szűrőként, bőrápoló termékekben stb.

Forrás: innovationintextiles.com, textileworld.com és teijin.com

Transzparens viszkóz szál a Kelheim cégtől

2018-ban ünnepelte a négymilliomodik tonna viszkózszál kibocsátását a német Kelheim Fibres GmbH cég. A hosszú történetében különböző neveken szereplő cég jelenleg csak viszkózszálakat gyárt, de ezeket nagyon széles választékban. 2018 szeptemberében a dornbirni Mesterségszál Konferencián mutatta be legújabb fejlesztését, a Leonardo nevű transzparens viszkózszálát. Ennek a szálnak a keresztmetszete teljesen lapos, a szélesség/vastagság arány 40:1. A két párhuzamos felületnek köszönhetően a szál átlátszó, miközben megtartja, sőt magasabb szintre emeli a viszkózszálak kedvező tulajdonságait, a jó nedvességfelvétel képességet, a bőrbarát tulajdonságot. Elsősorban a kozmetikai célú nemszőtt termékekhez ajánlják. Például akár észrevétlenül is használható kozmetikai maszk készíthető belőle. De előnyös az átlátszóság például a teacsomagolásnál is. A nemszőtt kelmék területén kívül effekt fonalakban is érdekes lehet.

textileworld.com

Start-up bőrhelyettesítő anyaga nanoszálak felhasználásával

Egy 2016-ban alapított észt start-up vállalkozás, a Gelatex Technologies zselatinból kiindulva nemszött

eljárással bőrszerű anyagot fejlesztett ki. Az új anyag nanoszálakból álló nemszött textília, amelyet méterárúként hoznak forgalomba. Jelenlegi ára 25 €/m², ami a hagyományos bőr árának fele.

A zselatint a hűsítő hulladékaiból nyerik. Az Európai Unióban jelenleg 20millió tonna hűsítő melléktermék keletkezik, aminek 25%-át elégetik. A zselatinból kiinduló bőrgyártás a környezetet meglehetősen terhelő hagyományos bőrgyártás fenntartható alternatívája.

Forrás: gelatex.com

Ruházatba beépített mikro-napelemek

A Nottingham Trent University kutatói 3×1,5 mm nagyságú mikro-napelemeket, illetve ezek hálózatát ágyazták be textilanyagokba úgy, hogy a ruházat a szokásos módon viselhető legyen. Kimutatták, hogy 2000 db mikro-napelemmel tölthető az okos telefon. Kísérletileg 5×5 cm-es kelmébe építettek be 200 napelemet. Ezzel fel tudtak tölteni egy normál mobiltelefont, vagy egy Fitbit karpántot.

Forrás: innovationintextiles.com

Poliolefin kötőszálak szőnyeghát rögzítésére

2019 januárjában jelentette be a belgiumi Beaulieu Fibres International cég, hogy poliolefin alapú kötőszálakat fejlesztett ki, amellyel helyettesíthető a latex alapú vagy más vegyi kötőanyag a tűzött szőnyeg gyártásához. Ennek a szálnak az alkalmazásával teljesen recikálható tűzött szőnyeget lehet előállítani, aminek nagy a jelentősége az elhasznált szőnyegek újrahasznosíthatósága szempontjából. Mivel az olvadó kötőszálakkal történő rögzítés 100%-ban száraz technológia, nincs hulladékvíz, és a vegyi anyagok kiiktatása csökkenti a szőnyeg illékony anyag kibocsátását.

Forrás: textileworld.hu

Techtextil Forum: Ingyenes konferencia program a kiállítással párhuzamosan

Fontos újítást hoz a 2019. május 14-17. között Frankfurtban megrendezésre kerülő Techtextil vásár. A kiállítási csarnokoktól eddig térben elválasztott és díjköteles konferencia, a Techtextil Symposium helyett most nyitott konferencia formájában teszik lehetővé a szakmai kérdések megvitatását. A Techtextil Forum keretében a kiállítás valamennyi napján lesznek előadások, viták, amelyeken mind a kiállítók, mind a látogatók ingyen vehetnek részt. Az új konferencia platform színhelye a kiállítói térben lesz.

A Techtextil Forumra jelenleg várják az előadók jelentkezését és a témajavaslatokat. A konferencia szervezői felhívásukban az alábbi területeket nevesítették: fenntarthatóság, építészet, speciális ruházat, egészség, életstílus, szállítás/utazás, szűrés, csomagolás, intelligens textilmegoldások, hulladékok újra hasznosítása.

Forrás: techtextil.messefrankfurt.com